

عنوان مقاله:

کمی سازی تاثیر انتشار کهور آمریکایی (*Prosopis juliflora*) بر پوشش گیاهی بومی در جنوب ایران

محل انتشار:

فصلنامه علمی محیط زیست و توسعه فرابخشی، دوره 7، شماره 77 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

فاطمه ایزدی - گروه علوم و مهندسی محیط زیست، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

عاطفه چمنی - گروه علوم و مهندسی محیط زیست، مرکز تحقیقات پسماند و پساب، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

رسول زمانی احمد محمودی - گروه مهندسی محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران

خلاصه مقاله:

پیشینه و هدف: یکی از مهم‌ترین گونه‌های گیاهی مهاجم ایران، درخت کهور آمریکایی (*Prosopis juliflora*) است که گستره بزرگی از جنوب و جنوب شرق ایران را تحت کنترل خود در آورده است. اثر این گونه به حدی است که کهور آمریکایی، گونه غالب و در مواردی تنها گونه درختی در بیشتر اکوسیستم‌های ساحلی جنوب ایران بشمار می‌آید. صرف نظر از تخلیه آب‌های زیر زمینی به عنوان تنها منبع آب شرب جوامع محلی و از بین بردن غذای دام، ساده سازی اکوسیستم به تنها یک گونه درختی، زنگ خطر جدی برای از دست روی تعادل آن و بروز اثرات جدی اقتصادی و اجتماعی است. با توجه به اهمیت مدیریت درختان کهور آمریکایی در جنوب ایران، این تحقیق به شناسایی گستره‌ی انتشار درختان کهور آمریکایی با استفاده از پردازش تصاویر ماهواره‌ای پرداخته است. مواد و روش‌ها: از میان ۴۵ گونه‌ی شناسایی شده از جنس *Proposis*، تعداد کمی از آن‌ها مخصوصاً کهور آمریکایی به عنوان گونه‌های مهاجم شناخته می‌شوند. این گیاه در اروپا به عنوان تهدید کننده‌ترین گیاه مهاجم شناخته می‌شود. در فهرست قرمز اتحادیه بین‌المللی حفاظت از محیط زیست، از کهور آمریکایی به عنوان یکی از ۱۰۰ گونه‌ی مهاجم تهدید کننده دنیا نام برده شده است. در این مطالعه، منطقه‌ای به وسعت ۱۸۵۰ کیلومتر مربع در حد فاصل دو شهر سیریک تا جاسک کهنه مورد بررسی قرار گرفت. برای تهیه نقشه پوشش درختی منطقه، از پردازش سلول-مبنای تصاویر ماهواره لندست ۸ (سنجنده OLI) استفاده شد. واحدهای اراضی (نواحی با پوشش خاک و گیاه همگن) با بهره‌گیری از پردازش شی‌گرای تصاویر ماهواره لندست ۸ تولید گردید. در آخر، طبقات غالبیت کهور آمریکایی نسبت به سایر درختان در هر واحد محاسبه و تغییرات تراکم تاج پوشش هر طبقه با استفاده از شاخص گیاهی سنجنده مودیس در یک دوره ۲۰ ساله مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. نتایج: بر اساس نتایج حاصل، ۱۳۴۱۷ هکتار از منطقه مورد مطالعه توسط انواع درختان پوشیده شده است. طبقه درختان کهور آمریکایی به عنوان دومین طبقه درختی وسیع (وسعت ۳۹۹۱ هکتار، ۲۹ درصد از کل پوشش درختی) با توزیعی ناهمگن و اغلب در نواحی با خاک‌های سبک و شور موجود در مسیر آبراهه‌ها قرار گرفته‌اند. مناطقی با غالبیت شدید کهور (بیش از ۶۰ درصد)، معادل ۱۱ درصد وسعت منطقه دیده شد که بیشتر در قسمت‌های مرکزی منطقه قرار دارند. بحث: نتایج حاصل از طبقه‌بندی تصاویر ماهواره‌ای نشان داد که نواحی به شدت اشغال شده توسط درختان کهور آمریکایی بیشتر در امتداد رودخانه‌ها و مسیل‌های اصلی است که از ارتفاعات شرقی به سمت آب‌های تنگه هرمز امتداد یافته است. بدین ترتیب، نزدیکی به رودخانه‌ها و آبراهه‌ها را می‌توان به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی موثر در شیوع این درختان در نظر گرفت. در نواحی با غالبیت شدید درختان کهور آمریکایی، انتظار می‌رود تا زیست‌توده گیاهی افزایش چشمگیری داشته باشد. در این مطالعه، اعداد بالای NDVI در واحدهای طبقه ۴ نیز گویای این مطالب است. با این حال، نکته قابل توجه، نرخ افزایشی مقادیر متوسط این شاخص گیاهی در طول ۲۰ ...

کلمات کلیدی:

گونه مهاجم، کهور آمریکایی، سنجش از دور

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

